

Eestlaste mõttekojad välisriikides

Eelmisel aastal ühendasid 50 000 inimest oma jõud, et kodanikualgatuse Teeme Ära raames Eestimaa prügist puhtaks teha. Innustatuna eestlaste võimest koos suuri asju ära teha, kasvas välja uus idee. Teeme Ära – Minu Eesti toob 1. mail kokku 100 000 inimest, et ühtselt meie oma riiki paremaks muuta. Minu Eesti on kodanikualgatus ega ole seotud ühegi organisatsiooniga, poliitilise partei või liikumisega.

1. mail leiavad üle Eesti aset mõttetalgud, mille eesmärk on üheskoos leida tänastele põletavatele küsimustele häid ja loovaid lahendusi. Selleks avavad üle Eesti ukсед enam kui 400 mõttekoda, kuhu oodatakse kaasa lööma kõiki neid inimesi, kellele meie riik, selle kodanikud ja sinne eluolu korda läheb. Mõttetalgud käsitlevad olulisi teemasid nii kohalikul kui üle-riigilisel tasandil. Igal inimesel sõltumata vanusest, sotsiaalsest kuuluvusest või haridustaustast on võimalus selles osaleda.

Väljaspool Eestit elab hinnanguliselt 150-200 tuhat eestlast. Osad neist on olnud sunnitud lahkuma, teised lahkunud vabatahtlikult, mindud on eri aegadel, erineva pikkusega ajaks või rajatudki oma elu võõrsile ja Eestis käiakse vaid külas. Suurem osa neist inimestest on Eestis toimuvaga hästi kursis ja valutab südant Eesti oleviku ja tuleviku pärast. Seetõttu kutsume ka võõrsil elavaid eestlasti üles moodustama oma mõttekodasid, panemaks pead kokku ja andmaks Eestile edasi oma head ideed, kuidas elu kodumaal paremaks muuta.

Mis siis täpselt toimuma saab?

Erinevates mõttekodades üle Eesti otsivad ühistes aruteludes kuni sadakond inimest uusi tulevikkuvaatavaid lahendusi. Eestis kogunevad mõttekojad kultuurimajades, koolimajades ja muudes kohtades, kus kohalikud inimesed koos käivad. Mõttekoda aitavad läbi viia mõttekoja vanem ning talgujuht. Sama põhimõtet võiks järgida ka väljaspool Eestit, kuigi usume, et talgud on võimalik läbi viia ka nii, et mõlemat ülesannet täidab üks ja sama inimene.

Mõeldes mõttetalgute läbiviimise viisile oleme tänaseks jõudnud äratundmiseni, et üks hea viis inimeste kokkutoomiseks on avatud ruumi meetod. Avatud ruum on inimeste iseorganiseerumise viis, võimalus oluliste teemade üle arutleda, ühiselt õppida, luua vastastikust dialoogi. Avatud ruumis võtavad inimesed ise vastutuse neile oluliste teemade üle arutlemisel ning võimalike lahenduste leidmise (www.openspaceworld.org). Arutelu aitab algselt kokkulepitud kursil hoida talgujuht, kasutades selleks soovi korral videoprojektorit või muid vahendeid. Võimaluse korral salvestatakse arutelu ka videokaamera või veebikaameraga. Talgujuht koostab arutelust kirjaliku kokkuvõtte ja edastab selle koos videosalvestisega Minu Eesti toimkonnale.

Mõttekodades genereeritud ideed analüüsitakse Minu Eesti analüüsitoimkonna poolt, jagatakse teemade ja alateemade alla ning kogutakse lõpptulemusena avalikku ideepanka, kust erinevad tegutsejad – poliitikud, omavalitsusautused, ettevõtted jne. saavad mõtteid ammutada. Samuti toimub selle aasta lõpus nn arvamuse avaldamise päev, kus kogu Eesti rahvas kõigil peamistel teemadel saadud ideedest oma valiku saab teha. Seega ei ole

mõttetalgud pelk mõtteharjutus, vaid Minu Eesti kodanikualgatus võtab enda peale ülesande seista hea selle eest, et rahva antud ja valitud ideed ka teostuseni jõuaks.

Kes on mõttekoja vanem?

Mõttekoja vanema ülesanne on leida mõtlejatele ruum ja tagada vajalikud vahendid. Ta on kui peoperemees, kes vaatab et “toad on korras, söögid laual ja inimesed rõõmsalt koos”. Mõttekoja vanema roll on üles kutsuda kohalikke inimesi võtma initsiatiivi ning osalema mõttetalgutel 1. mail. Mõttekoja vanemalt ootame tema arvamust neist teemadest, mida tema mõttekojas arutama peaks. Selleks saadame aegsasti teemaderingid valiku tegemiseks.

Mõttekoja vanema ülesanded on täpsemalt järgmised:

- innustada läheduses elavaid eestlasi kokku tulema ja registreerida alates 1. aprillist talgutel osalejaid;
- leida mõttetalgute läbiviimiseks ruum ja tagada selle valmisolek talguliste vastuvõtmiseks 1. mai hommikul (on oluline, et istekohtade ja talguliste arv sobiks);
- korraldada mõttekotta jook – näiteks vesi, kohv, tee. Suupisted võtavad talgulised ise kaasa ja katavad ühise laua;
- leida mõttekotta vajalik tehnika ja inimene, kes oskab selle tehnikaga ringi käia (interneti püsiühendus, sülearvuti, videoprojektor). Kui mõttekojas sellist tehnikat ei leidu ning interneti püsiühendus puudub, siis see ei ole kindlasti takistuseks, et seal mõttekoda toimuda ei saaks;
- valida etteantud teemadevalikust teemad, mis kohalikku kogukonda seoses Eestiga kõige enam huvitavad, neile korda lähevad ja millele hakatakse lahendusi otsima;
- registreerida mõttekoda selle kirja lõpus oleva kontaktisiku juures ja valida kojale nimi. (Nimi on oluline, sest iga koda saab hiljem endale vastavanimelise tunnustuskirja: näit. “Selles hoones toimus 1. mail 2009 ...-nimeline mõttekoda”);
- ning kõige tähtsam – tänada osalejaid, kes tulid kaasa mõtlema ja midagi ära tegema! Selleks saadame mõttekoja vanemale ka tänukirjad, mida mõttetalgute lõpus üle anda.

Kes on talgujuht?

Talgujuhi ülesandeks on luua 1. mail avatud ja innustav õhkkond ideede genereerimiseks ja mõttetalgute protsessi juhtimine. Talgujuht on pigem nagu peo juht või pulmavanem, kes vastutab selle eest, et inimestel mõttetegevust oleks. Temal tuleb vajadusel juhtida ja koordineerida arutelusid, et tagada paremad tulemused ning samuti ürituse järgselt koostada aruteludest kirjalik kokkuvõte.

Me eeldame, et talgujuht vastab järgmistele kriteeriumitele:

- omab kogemust kas koolitajana, konsultandina, grupijuhina, eestvedajana või oleks olnud eestvedaja mõnel avatud ruumi üritusel – ühesõnaga oskaks erinevaid inimgruppe juhtida;
- ei pelga avalikku esinemist ja ka kaamera ees seismist;
- on iseseisev ja valmis ootamatusteks, paindlik ja initsiatiivikas;
- on säravate silmadega ja soovib kaasa lüüa milleski, mis muudab nii inimeste mõtlemist kui Eesti elu laiemalt.

Tahan osaleda. Kuidas edasi minna?

Välisriikides toimuvate mõttekodade registreerimine toimub natuke teistmoodi kui Eestis toimuvate puhul.

Kiri, mida loed, on saadetud Eesti välisesindustele ja võõrsil elavaid eestlasi koondavatele seltsidele ja ühingutele. Palume, et need esindused ja seltsid võtaksid enda peale selle, et neile teadaolevad välisriigis elavad eestlased saaksid info kätte.

Ei ole piirangut, kui mitu mõttekoda mõnes riigis või linnas kokku tuleb ega ka ühes mõttekojas osalejate arvu osas. Kui ühes mõttekojas on väga palju osalisi, saab moodustada väiksemaid konkreetsele teemale keskenduvaid ringe, et kõik saaksid kaasa rääkida. Kokkuvõttes – mida rohkem mõtlejaid kokku tuleb, seda rohkem häid ideid Eestile antakse!

Igas 1. mail kokku tulevas mõttekojas peab olema kojavanem ja talgujuht või inimene, kes täidab mõlemat ülesannet. Kui soovid oma linnas, riigis või piirkonnas mõttekoja vanem ja/või talgujuht olla, anna sellest teada väljaspool Eestit toimuvate mõttekodade tegevust koordineerivale Minu Eesti toimkonnaliikmele **Liina Parvele** aadressil liina.parve@minueesti.ee. Kui kojavanem ja talgujuht ei ole üks ja sama inimene, oleks kõige parem, kui nad suudaksid ise üksteist üles leida ja teatada endist koos.

Oleme väga rõõmsad, kui saame välisriikides kokkutulevate mõttekodade nimekirja kokku **1. aprilliks**. Siis saavad kojavanemad valida talgute teemad ja asuda osalejaid registreerima.

Talgujuhil palume veel täita järgnev väike ankeet ja kopeerida see e-maili sisse:

Nimi:

Vanus:

Amet ja töökoht:

E-mail:

Telefoninr.:

Sinu kogemus gruppide juhina, koolitajana (vabas vormis):

Millises riigis ja linnas/asulas soovid mõttetalgut juhtida?

Kus oled omandanud kõrghariduse? (vabas vormis, võid jätta ka tühjaks)

Mis keeles eelistaksid talgute läbiviimist?

Kui suure grupiga oled töötanud? (0-30, 31-80, 80-...)

Kas Sul on oma arvuti kaasavõtmise ja kasutamise võimalus?

Kas Sul on oma videoprojektori kaasavõtmise ja kasutamise võimalus?

Lisainfot Minu Eesti tegemiste kohta leiad veebiaadressilt www.minueesti.ee. **Küsimustega** pöördu palun Liina Parve poole meiliaadressil liina.parve@minueesti.ee, telefonil +372 59020903 või Skype'is liinaparve.

Kui Eestimaa käekäik on Sulle tähtis ning oled aktiivne inimene, siis loodame, et liitud meie vabatahtliku meeskonnaga!!

